

01: 70798

DIRECTORAAT-GENEPAAL RCM.

Minister van Verkeer en Waterstaat
Postbus 20901
2500 EX 's-Gravenhage

Uw kenmerk

Uw brief van

Kenmerk

DGM/B/MER/
1930060

Datum

6 juni 1990

Onderwerp

Besluit inzake ontheffings-
verzoek m.e.r.-plicht
Rijksweg 59

Op 20 maart 1990 is uw verzoek op grond van artikel 41e, eerste lid onder a, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne om ontheffing van de verplichting tot het uitvoeren van een milieu-effectrapportage (m.e.r.) ontvangen en in procedure gebracht. Dit verzoek heeft betrekking op de ombouw van Rijksweg 59 tot autosnelweg over het gedeelte Rosmalen - Geffen, ten behoeve van de vaststelling van het tracé. Mede namens de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij deel ik u het volgende mee.

1. De voorgenomen activiteit

In de hoofdverbinding 's-Hertogenbosch - Nijmegen (Rijksweg 59) is het gedeelte Rosmalen - Geffen nog niet als autosnelweg uitgevoerd. Bij ombouw tot autosnelweg dient u als minister van Verkeer en Waterstaat het ombouwplan vast te stellen. Ingevolge het Besluit milieu-effectrapportage is een dergelijke planvaststelling m.e.r.-plichtig.

Het plan voorziet in de ombouw van het gedeelte Rosmalen - Geffen tot autosnelweg met vier ongelijkvloerse aansluitingen, zoals aangegeven op de bij het plan gevoegde kaartbijlagen. De bestaande wegligging wordt gevolgd, behalve bij Maliskamp en bij Nuland. Bij Maliskamp wordt het tracé plaatselijk circa 50 meter in noordelijke richting verschoven. Bij Nuland is de uitbuiging in zuidelijke richting circa 120 meter. Delen van de huidige rijksweg blijven bestaan als verbindingsweg en ontsluitingsweg. Voorts wordt in parallelwegen en fietsvoorzieningen voorzien.

Bijlagen

De belangrijkste effecten die de ombouw op het milieu heeft, laten zich als volgt samenvatten:

- mede door de uitbuigingen van de weg is sprake van extra ruimtebeslag. Hierbij gaan ecologische waarden verloren, waaronder een als geomorfologisch waardevol gekarakteriseerd stuifzandgebied. Een deel van de natuurwaarden zal worden gecompenseerd.
- de weg zal zowel in functionele zin (door afname van het aantal overgangen en als gevolg van doorsnijdingen van dwarsverbindingen) als in visueel ruimtelijke zin (door de verhogingen) een barrière vormen.
- de normen voor geluidbelasting aan bebouwing zullen worden overschreden. Dit is overigens in de bestaande situatie eveneens aan de orde. Hiervoor zullen geluidwerende voorzieningen worden getroffen.
- Bij de ombouw van Rijksweg 59 tot autosnelweg nemen bij een snelheidslimiet van 120 km/uur de emissies van NO_x, CO₂ en SO₂ toe op de rijksweg, maar nemen af op het onderliggend wegennet. Per saldo resteert een toename van circa 40% bij NO_x en 10% bij CO₂ en SO₂. Een daling treedt op bij CO en benzeen. Bij een snelheidslimiet van 100 km per uur bedraagt per saldo de stijging van NO_x 20% ten opzichte van de nulsituatie. Voor de andere componenten zijn de uitgestoten hoeveelheden gelijk of lager dan de nulsituatie. Nabij de woonbebouwing stijgt alleen bij Rosmalen de NO_x-emissie ten opzichte van de nulsituatie. De situatie zal verbeteren door de ter plaatse aan te brengen geluidwerende voorzieningen te verhogen. Wettelijke normen worden bij een snelheidslimiet van 100 km/uur nergens overschreden. U hebt besloten de maximale toegestane snelheid gelijk te stellen aan 100 km/uur.
- Als positieve effecten zijn aan te merken de verhoging van de verkeersveiligheid van de weg, het verminderde gebruik van sluiproutes en het verbeteren van de luchtkwaliteit langs de rijksweg zelf voor CO en benzeen.

2. Uitgebracht advies

Ingevolge artikel 41e, zesde lid van de Wabm, is op 7 mei 1990 over uw ontheffingsverzoek advies uitgebracht door de Commissie voor de milieu-effectrapportage. Dit advies kan als volgt worden samengevat.

De commissie stelt dat de ombouw van de huidige weg tot autosnelweg de volgende nadelige milieu-effecten heeft ten opzichte van de bestaande toestand en de autonome ontwikkeling (dat wil zeggen de ontwikkeling zonder ombouw van de Rijksweg 59):

- een toename van de NO_x-uitstoot;
- het verlies van landschapswaarden, met name ter plaatse van de zandverstuivingen;
- visuele ingrepen ter plaatse van twee wegverhogingen en ter plaatse van te plaatsen geluidschermen;
- verslechterde kwaliteit van de verbindingen voor fietsverkeer.

Door de ombouw wordt lokaal de toestand van het milieu verbeterd ten aanzien van luchtverontreiniging en geluid.

Volgens de commissie bestaat er een evenwicht tussen de nadelige en voordelige effecten en kan de vraag of "de activiteit vanwege de omstandigheden waaronder zij wordt ondernomen geen belangrijke nadelige gevolgen zal hebben voor het milieu" ook per afzonderlijk nadelig element niet beantwoord worden met te stellen dat er een belangrijk nadelig gevolg voor het milieu zal optreden.

Voorts stelt de commissie ervan overtuigd te zijn dat uitvoering van een volledige m.e.r.-procedure niet of nauwelijks toegevoegde waarde zou hebben in aanvulling op alle informatie die nu reeds door de initiatiefnemer is gepresenteerd.

3. Ingediende bezwaren

Vanaf 6 april 1990 was er gedurende drie weken gelegenheid om bezwaren in te dienen. Naar aanleiding van uw verzoek om ontheffing zijn de volgende bezwaarschriften binnengekomen.

- H. Verstappen te Rosmalen
- Vereniging tot het Behoud van het Vinkel te Nuland
- Ondernemingsvereniging Geffen te Geffen
- Vereniging De Groene Ring i.o. te Den Dungen
- Gemeente Geffen en Gemeente Nuland
- Wijkraad Maliskamp te Rosmalen
- C.G. van Nistelrooij te Nuland
- J.M. van Dinther te Nuland

De bezwaren laten zich als volgt samenvatten:

De Vereniging tot het Behoud van het Vinkel stelt dat met name de geluid-verstoring, de landschappelijk/visuele verstoring en de functionele en ecologische barrièrewerking in een niet onaanzienlijke mate zullen toenemen. Aanpassingen om deze nadelen weg te nemen zijn volgens de vereniging onvoldoende onderzocht en bovendien ontbreekt in het ontheffingsverzoek een objectief systeem om verschillende opties tegen elkaar af te wegen.

Volgens de ondernemingsvereniging Geffen zal de ombouw van de weg belangrijke gevolgen hebben voor het leef-, woon- en werkmilieu van haar leden en van de hele gemeenschap van Geffen. Het gaat daarbij met name om het visueel-ruimtelijke aspect en om geluidoverlast.

De Vereniging De Groene Ring i.o. komt tot de conclusie dat er nog verscheidene hiaten in de voorliggende studie voorkomen zodat op dit moment de stelling dat er geen sprake zou zijn van een milieuverslechtering ten gevolge van de ombouw niet voldoende bewezen is.

De gemeenten Geffen en Nuland zijn van mening dat te weinig informatie is gegeven omtrent de milieugevolgen ten gevolge van de verkeerstoename in het stedelijk gebied van Oss op de grens met de gemeente Geffen en op de bestaande aansluiting Oss-west-Cereslaan in de gemeente Heesch. Een analyse van de nadelige effecten voor het bestaande landschap in het oostelijk gedeelte van Nuland en Geffen ontbreekt. Aspecten als verkeersveiligheid en landschappelijke inpassing van de parallelwegen in relatie tot de autosnelweg hadden bij het ombouwplan moeten worden betrokken. In geluidsanering van woningen is slechts voorzien tot aan de huidige aansluiting van Geffen op de rijksweg. De gemeenten pleiten ervoor de woningen ten oosten hiervan in het saneringsplan te betrekken.

C. van Nistelrooij is van mening dat de voorgenomen ombouw belangrijke consequenties heeft voor landbouw, milieu en omwonenden, dat geen alternatieve oplossingen in ogenschouw zijn genomen en tegen elkaar zijn afgewogen en dat een gedegen onderzoek van de consequenties voor de omgeving tot op heden heeft ontbroken.

J. van Dinther merkt op dat niet is vastgesteld hoeveel geluid nu en straks op de gevel van zijn woning zal komen, noch hoeveel geluidhinder straks in de woning zal worden ervaren.

De overige bezwaren zijn gericht op de wijze van totstandkoming van het gepresenteerde tracé en de veranderingen in de economische situatie ten gevolge van de ombouw.

4. Overwegingen en besluit

4.1 De gevolgen voor het milieu

Het ontheffingsverzoek is gebaseerd op artikel 41e, eerste lid, onder a van de Wabm. Hierin is bepaald dat ontheffing van de verplichting tot het maken van een milieu-effectrapport kan worden verleend, als de activiteit, vanwege de omstandigheden waaronder zij wordt ondernomen, geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zal hebben.

Het belangrijkste negatieve milieu-effect van de ombouw van Rijksweg 59 tot autosnelweg is de toename van de NO_x-uitstoot met 20%. Weliswaar worden hierbij geen wettelijke normen overschreden^x, maar alleen het voldoen aan normen is geen ontheffingsgrond. In uw ontheffingsverzoek geeft u aan dat nabij de woonbebouwing, behalve bij Rosmalen, geen stijging van NO_x optreedt. Bij Rosmalen zijn mitigerende maatregelen gepland. Met de Commissie voor de milieu-effectrapportage ben ik van mening dat lokaal de toestand van het milieu verbetert ten aanzien van de luchtverontreiniging.

Het plan voorziet in een gedeeltelijke compensatie van het verlies aan landschapswaarden. U zijn geen bestaande ecologische routes bekend die de rijksweg kruisen. Hierop zal de ombouw van de rijksweg dus geen nadelige invloed hebben.

Door de verhogingen in de nieuw aan te leggen autosnelweg en door geluidwerende voorzieningen zal de rijksweg visueel-ruimtelijk een barrière vormen. In de bestaande situatie zullen echter eveneens geluidwerende voorzieningen moeten worden getroffen. Overigens is het bij de huidige gelijkvloerse kruisingen van de rijksweg niet mogelijk geluidlekken te voorkomen. Bij het ombouwplan kunnen doorlopende voorzieningen worden aangebracht. Ik deel de mening van de Commissie voor de milieu-effectrapportage dan ook dat de ombouw betere mogelijkheden schept voor (ononderbroken) afscherming dan bij sanering in de bestaande situatie.

Het argument van de commissie dat het uitvoeren van een volledige milieu-effectrapportage niet of nauwelijks toegevoegde waarde zou hebben, is gezien de grondslag voor de ontheffingsaanvraag in deze niet ter zake doende.

4.2 Bezwaren

Ten aanzien van de bezwaren merk ik het volgende op.

Een aantal bezwaren richt zich op de onduidelijkheden die bestaan ten aanzien van de toename van geluidbelasting. Bij de ombouw zullen, net als in de huidige situatie, de normen voor geluid worden overschreden. Dit houdt in dat mitigerende maatregelen getroffen zullen moeten worden. In het ontheffingsverzoek is aangegeven dat dit zal gebeuren. Hierbij moeten alle woningen worden betrokken die ten gevolge van de ombouw in een saneringssituatie komen.

Wat betreft de visueel-ruimtelijke barrièrewerking van de weg is in 4.1 reeds opgemerkt dat ook in de bestaande situatie geluidwerende voorzieningen nodig zullen zijn, die een visueel-ruimtelijke barrière zullen vormen. Gezien het aantal aansluitpunten op de weg ben ik van mening dat de functionele barrièrewerking voornamelijk beperkt blijft tot het fietsverkeer.

De ontheffingsaanvraag voorziet in een verkeersvoorspelling op het wegennet rond de Rijksweg 59. Hieruit wordt duidelijk dat op het omringende gebied een mindere verkeersdruk komt dan in de huidige situatie. Ik voorzie dan ook geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu in de gemeente Oss, grenzend aan de gemeente Geffen, aangenomen dat in aansluiting op de ombouw aanpassing van gemeentelijke wegen plaatsvindt.

Zoals in de bezwaarschriften van de Vereniging tot het Behoud van het Vinkel en C. van Nistelrooij wordt gesteld, bevat het ontheffingsverzoek geen alternatieven voor de uitvoering of een afweging tussen alternatieven. Dit is echter, gezien het feit dat het hier om een verzoek tot ontheffing van de m.e.r.-plicht gaat, niet noodzakelijk. De voorgestelde uitvoering heeft volgens de initiatiefnemer geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. De overige gemaakte bezwaren betreffen niet de ontheffingsgrondslag en zijn daarom hier niet ter zake doende.

4.3 Besluit

Gelet op het advies van de Commissie voor de milieu-effectrapportage en gelet op het feit dat de bezwaren voldoende weerlegd kunnen worden, zijn mijn ambtgenoot van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij en ik van mening dat de voorgenomen activiteit, geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu met zich mee zal brengen. Daarom verleen ik u mede namens mijn ambtgenoot van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij ontheffing van de plicht tot het opstellen van een milieu-effectrapport ten behoeve van de ombouw van Rijksweg 59 tot autosnelweg over het gedeelte Rosmalen - Geffen.

Afschrift van dit besluit zend ik aan de Commissie voor de milieu-effectrapportage en aan de personen en instanties die bezwaar hebben gemaakt. Ingevolge artikel 7 van het Besluit milieu-effectrapportage zullen afschriften van dit besluit ter inzage worden gelegd. Deze ter inzage legging wordt door mij op vrijdag 8 juni 1990 bekend gemaakt.

Tegen dit besluit kan op grond van artikel 56a, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne beroep worden ingesteld bij de Kroon, sinds 1 januari 1988 vallend onder de Tijdelijke Wet Kroongeschillen. Een dergelijk beroep moet binnen 1 maand na de dag van verzending van het besluit worden ingediend. Het met redenen omklede beroepschrift dient te worden gericht aan de Raad van State, Afdeling voor de Geschillen van Bestuur, Postbus 20019, 2500 AE 's-Gravenhage.

De Minister van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,

J.G.M. Alders

